ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 123 ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Երեքշաբթի, 28 Յուլիսի 1892 Երեքշաբթի, 28 Յուլիսի ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 123

Տարիական 10 րուբլի, վեց ամսվայ 6 րուբլի, երեք ամսվայ 3 ր. 50 կ. ամսվայ 1 ր., հատուկ 5 կոպէկ։
Բաժանորդ գրւում են Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատանը։

Խմբագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція «Норъ-Даръ» կամ Tiflis. Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի տօն օրերից) ժամը 9 ից մինչեւ 2-ը։ Յայտարարութիւններն ընդունւում են ամեն լեզուներով։ Յայտարարութիւնների գնաին 2 կ., բնկերութիւնների համար կրկնապատիկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

Աշխատասիրեն։

Փ ր ա ն կ ո ն.—Բար. բնկ. յատկացրած գումարը խոլերայի դէմ կռուելու համար։ «Изъ исторій армянской сцены». Զորրորդ կարգի վագոններ։ Փակուած բաղանիք։ Կայսերական նահատներ։ Եղանակը Թիֆլիսում։ Խոլերան Տրապիզոնի մօտերքը։ Ժանտախտը Պարսկաստանում։ Սերտսախց։ Անդրկասպեան երկրից։ Թուշկէից։ Քուէթայից։ Ալէքսանդրապոլից։ Քուէթայից։ Նորագոյն հրատարակութիւններ։ Վկայական։

Թ ղ թ ա կ ց ո ւ թ ի ւ ն ն ե ր.—Երեւանի Նամակ Աւտրիայից – Հեռագիրդ գիւղ։

Բ ա զ ա ք ա կ ա ն — Քաղաքական լուրեր։

Հ ե ռ ա գ ի ր ն ե ր։

Թ ո ւ ղ թ լ ու ր ե ր։

Տ ե ղ ե կ ա տ ո ւ։

Յ ա յ տ ա ր ա ր ու թ ի ւ ն ն ե ր։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

—

Բարերաղդաբար խոլերան թուլացել է Բագուում, իսկ Թիֆլիսում Պարսկաստանի վտանգը չէ կարողանում իւր գլուխը ազատ բարձրացնել։ Շաւերը սկսել են վերադառնալ Բագու և այդ քաղաքում վտանգած խանութները, գրասենեակները հեզհեզուկ բացւում են, գործարանները սկսում են բանալ։

Դա մխիթարեցուցիչ է և ապացոյց, որ մեր երկրի ժողովուրդը սկսել է սառնութեամբ վերաբերուել դէպի խոլերան և այս վերջինս էլ այնպիսի սարսափ չէ ազդում մարդկանց վրայ։

Եւ արդարև, խոլերայից այնքան էլ վախենալու բան չկայ, քանի որ գործադրած 100-ից 95 հոգի հաստատապէս կարող է իրեն ապահովել այդ սխտի դէմ։

Մեր երկրում խոլերա յայտնուելուց ամիսներ առաջ «Նոր-Դար»-ը զգուշացրեց մեր երկրին սպառնացող վտանգից. եթէ Բագուում մի փոքր ուշադրութեամբ վերաբերուէին «Նոր-Դար»-ին, այնպէս անպատրաստ և անպէն չէին ենթարկուիլ խոլերային, և այդքան էլ կորուստ չէր ունենալ մեր երկիրը։

Այժմ խոլերայի թուլանալը նրկատելով մի գուցէ կարծեն թէ Բագու և այլուր այլեւս վտանգ չկայ և խոլերան իսպառ անհետացել է կամ կ'անհետանայ մեր երկրից։

Քանի մարդիկ կեղտոտութեան մէջ են ապրում, պէտք է իմանան, որ խոլերան չի անհետանալ, երբ մի անգամ նա մեր երկրում բուն է դրել։

Մեր խորհուրդն այս է թէ Բագուի և թէ միւս քաղաքների համար.—այժմուանից սկսել գործել այնպէս, որպէս թէ այսօր թէ վաղը մեր երկրին խոլերա է սպառնում. այդպիսով միայն վտանգը լիովին կարելի կը լինի ասել, որ մեր երկրում խոլերան անհետացաւ։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Ինչպէս յայտնի է մեր բնիերցողներին, Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերութիւնը յուլիսի 22-ին կայացած բնդհանուր ժողովում որոշել է իւր գրամագլխից 5,000 րուբլի յատկացնել խոլերային դէմ կռուելու համար։ Այժմ, ինչպէս լսում ենք, բարեգործ. բնկերը վարչութիւնը բաժանել է հետեւեալ կերպով.—Աբմաւիրի հիւանդին 1000 ր., որ և ուղարկել էր Շուշան և Նախիջեւանին 400-ական ր., Երեւանի, Ալագյազայի, Գորւոյ, Նոր-Բայազետի, Կաղզուանի, Կարսի, Վաղարշապատի, Դերբենդի, Ախալքալաքի, Թելաւի, Ալէքսանդրապոլի, Արզրումի և Նախիջեւանի գաւառներից ֆիւրաքանչիւրին 200-ական րուբլի։ Ընդամէնը 4400 րուբլի։ Մնացած 600 րուբլին, ամենայն հաւանականութեամբ, Թիֆլիսի համար է պահուած։

Շատ կարճ վերջացրեց գործը մեր բարեգործ. բնկերութիւնը. այդ պէսով բնկերութիւնը իւր գրամագլխից 5000 րուբլի պահպանեցրեց, իսկ խոլերային դէմ մի օգնութիւն չեղաւ։ Երկու հազարական րուբլիները այս կողմն այն կողմը ցրելով միմիայն այն հետեւանքը կունենայ, որ բնկերութեան պատմութեան մէջ կը գրուի, մի այսինչ խոլերայի ժամանակ բարեգործ. բնկերութիւնը այսքան գումար է ուղարկել այս և այն քաղաքը։

Apropos Արմաւիրին որ 1000 րուբլի են ուղարկում, մեր քաղաքին կրպած Գանձակն ինչ յանցանք է գործել, որ նրան ոչինչ չեն ուղարկում։ Կարծում ենք, որ ամենից առաջ Գանձակն ունի օգնութեան կարիք, քանի որ առողջապահական կողմից շատ վատ գրութեան մէջ է, իսկ խոլերան էլ այնտեղ բուն է դրել։

Լաւ կը լինէր, որ բարեգործ. բնկեր. վարչութիւնը սկսածը վերջացնէր,—պահեստի մնացած 600 ր. ուղարկէր Գանձակ։

—

Առայել ենք երեսատարդ գրող Իլյա Վէսելովսկոյ. «Изъ исторій Армянской сцены» խորագրով աշխատութիւնը Թիֆլիսի հայոց թատրոնի պատմութեան վերաբերեալ։ Այդ յօդուածը արտատպուած մի օրինակ է այն յօդուածին, որ պիտի լոյս տեսնէ առաջիկայ «Артистъ» ամսագրի առաջիկայ սեպտեմբեր, հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներում։ Յարգելի հեղինակը ուղարկել է այդ օրինակը Լեռնիս խմբագրին՝ նրա մասնաւոր կարծիքն իմանալու համար. իսկ «Նոր-Դար»-ը կը խօսէ այդ աշխատութեան մասին, երբ լոյս կը տեսնի «Артистъ» ամսագրում։

—

Այս օրերս հաղորդեցինք, որ Անգլիական երկաթուղու, ինչպէս և բոլոր երկաթուղիների, վրայ չուսով չորրորդ կարգի վագոններ են մացուելու։

Այժմ մայրաքաղաքի Լեռնիերը հաղորդում են, որ չորրորդ կարգի վագոններով ուղեւորուելու համար առանձին գնացք պիտի գնայ Լեռնից դէպի Պետերբուրգ։ Ասում են, թէ գնացքի համար 3 ռուբլի գին է սահմանուած։ Ինչ որ լինի, մենք լսածանք վերոյիշեալ լուրը ենթադրութեան ձեւով կը հրատարակենք, մինչեւ որ ստոյգ տեղեկութիւն ստանանք։

—

Թիֆլիսում գտնուած Աւստրիական բազանիքում այս օրերս խոլերայով հիւանդացաւ մի դէպք պատահեցաւ, իշխանութեան կարգադրութեամբ վտանգած է այն Ն-ը, ուր պատահել է դէպքը։

—

«Кав.»-ին հաղորդում են, որ այս օրերս Պետերբուրգից Թիֆլիսում ստացուած է այն չքաւոր անձերի ցուցակը, որոնց նպաստներ պիտի արուին Նոր Մեծութիւն Թագուհի Կայսրուհու գումարներից։ Ոստիկանութիւնը բոլոր քաղաքամասերի պրիստաւներին կարգադրել է այդ մասին յայտնել յիշեալ անձերին՝ հրաւիրելով, որ նրանք ներկայանան իւր կանոնադրութեան։

—

Անտանելի շոգ է Թիֆլիսում. մի քանի անգամ երկինքն ամպեց, ասես թէ անձրեւ պիտի գար, բայց չեկաւ և ջերմութեան չափը բարձրացրեց։ Ստուգարար առաւօտ ժամը 7-8-ին ջերմաչափը սենեակում (սաւառնի մէջ) 24—25 աստիճանի վրայ կանգնած է լինում։

—

Օպերայի լուսգիրների աւերով, Տրապիզոնի մօտերքը խոլերայով հիւանդանալու դէպքեր են եղել։

—

Պարսից կառավարութիւնը, «Нов. Вр.»-ի ասելով, հանգուցացուցիչ ուշադրութիւններ է արել Թեհրանի ռուսաց քաղաքական գործակալութեանը Սարգսվարում յայտնուած ժանտախտի մասին, որովհետև այդ հիւանդութիւնը թեթեւ է և քաղաքը բոլորովին առանձնացած դրութեան մէջ է դրուած։

—

ՍԵՐԱՍԽԻՑ մեր Թղթակիցը գրում է մեզ.—Յուլիսի 16-ին վեց մահուան դէպք պատահեց առձներում. բժիշկները պաշտօնապէս հաստատեցին, որ դա խոլերա է։ Քաղաքը խապաղ է. առողջապահական մասնաժողովը սկսել է բազմապատկել իւր ոյժերը. հրէայ առևտրականները բոլորը փակել են իրենց խանութները և ուզում են Մէչէգ։ Յուլիսի 9-ին խոլերան սկսել է իւր կատարածը Նախ Մերվում. հրէայ առևտրականները, 550 հոգուց աւելի Թողել են Մերվը, իսկ Թուրք և պարսիկ խանութպանները փակել են իրենց խանութները, որովհետև սրանք չեն կամենում իրենց մեռելները խոլերայի կանոնով Թաղել։ Յուլիսի 17-ից փակւում է Սերախսի յարաբերութիւնը տուչների հետ. այսօրուանից, յուլիսի 16-ից, սկսել են բազմապատկել պարսից սահմանապահ գնդատների Թիւը. իսկ երեք օրից յետոյ վերցնուելու է կարանտինը և այնուհետև բնդ միշտ փակուում Պարսկաստանի հետ ունեցած յարաբերութիւնը։

Մէչէգից հեկտները պատմում են, որ ապնլիսցի բժիշկները, որոնք գնացել էին այնտեղ ուսումնասիրելու խոլերայի բացկները, Մէչէգից Ճանապարհուել են դէպի Սարգսվար հիւանդութիւն ինչ տեսակ լինելը ուսումնասիրելու համար։

—

ԱՆԳԼԿԱՍՊԵԱՆ երկրից մեզ գրում են, որ մի պատան, Խուրշուդ Մնացականեան, նամակով պատմել է Զանգեզուրի գաւառապետին իւր հարազատների Ղափանի և Չանախի գաւառների վրայ մի բժշկի նշանակելու մասին խոլերայի վերջանալու Ինչ խօսք, որ օրինակը շատ գեղեցիկ է և ցանկալի է, որ ուրիշներն էլ հետեւեն այդ օրինակին։

—

ԹԻՒՆԻՍԻՑ.— Յուլիսի 23-ին մօտ քաւասուն արիւնները Հեռագրերն բռնած ս. Աստուածամօր պատկերը, ջեռմեռանդութեամբ ազօթելով և արտասուելով շրջում էին բոլոր անները և գրամ էին հաւաքում, որպէսզի գումարով գոհ մատուցանեն Աստուածամ Թուշկէից խոլերայից ազատ պահելու համար։

—

ՔՈՒԹԱՅԻՍԻՑ,—Տեղական հ. եկեղեցում ամեն կիրակի օր քարոզներ են լինում սիրա տալու ժողովրդին խոլերային համար։ Տեղիս ատաք. արժ. Եարալեանցը մի մասնաւոր յանձնաժողով է կազմել և ժողովասրութիւն է անում տեղացի հայերի մէջ տեսնս հայ չքաւորներին հիւանդ ժամանակ ամոքելու համար։ Շատ ցանկալի է, որ մեր միւս հոգևոր հայերն էլ առանց պաշտօնական կարգադրութեան սոյնանման մարդասիրական-քրիստոնեական նամաքներ ստանձնեն իրենց յանձնած խեղճ հօտին։

—Թեև տեղական ազնուականների բանկը ոչինչ կարգադրութիւն չի տրել օգնութեան ձեռք կարկառելու համարիան եղբայրներին, Թող Իմերէթը աչքի առաջ ունենայ, որ բժիշկները չունի. հարկաւոր է վազօրօք պատրաստուիլ։

—

ԱԽԱԼՑԽԱՅԻՑ. — Խոլերան Թէև մեր երկրին մեռ կորուստներ պատճառեց և պէտք է պատճառէ, սակայն նա օգուտներ էլ ունի—կեղտոտ քաղաքներըմաքրուեցան, մեռած, Թմրած քաղաքային վարչները գործի եկան և գործել սկսեցին. ժողովուրդը նոյնպէս սեմափուեց։ Ախալցխան առ այժմ պատի խոլերայից, որի սարսափելի անուան ազդեցութեան տակ մեր Կարինն ժողովուրդը վերջապէս ձեռք վերցրեց «քուլա» անուանուած նահապետական սոսկալի սովորութիւնից, որոնց պատը գռներն ու պատրէզները էր ածուում. չինուեցան մարդասիրական-քրիստոնէական նամարներ ամեն տան կողքին։

—Գոմ Փրուայի ցերկն ամեն օր տալիս է իւր ներկայացումները. պ. Կարա Մուրզան էլ տեղացի երեսատարդներից և օրիորդներից երգեցիկ խումբ կազմեց և յուլիսի 21-ին տուեց իւր հայկական համերգը, որ աջողութիւն ունեցաւ։ Լսում ենք, որ պէտք է կրկին մի կոնցերտ տայ այստեղ, իսկ նոյն ամրով երկու կոնցերտ էլ կրտայ Աբասաբադում. մասնակցող օրիորդները կը լինեն Ախալցխայի տարազով։

—

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼԻՑ. — Այստեղ էլ մուտք գործեց խոլերան։ Թէև պետ վտանգը ասասկ չէ, բայց և այնպէս տեղ-տեղ պատահում են հիւանդացողներ և մեռնողներ։ Պետ մի երկու շաբաթ առաջ, երբ քաղաքում ոչինչ չկար, մեր գիւղերից մի քանիսում արդէն մեռնում էին խոլերայից. և հարկ է այնուհետև էլ շատ գժուար չէր քաղաք հասնելը։ Քաղաքի մէջ յայտնի և հասատատ կերպով հենց առաջին գոհը կարելի է հաշուել տեղացի Ա. Աֆրիկեանին, որ գրագրի պաշտօնով գտնուում էր Տաշան-գլուղ գիւղում, որտեղ արդէն տարածուած էր խոլերան։ Մի կին էլ այդ մտածած դէպքի հետեւեալ օրն է հիւանդանում. այդ կինը, որ հանգուցեալի տանը լուացարար է եղել, երբ տեսնում է, որ բժիշկները մեռնողի չարերը հաւաքել են և պէտք այրեն, նրանցից ծանօթ աջողեցնում է Թրգացնել մի գլխի շալ, և տանել իրենց տուն. այդ բանից արդէն հիւանդութեան նշանները երեւում են նրա վրայ. բժիշկների դեղերն այնքան արդիւնք չեն ցոյց տալիս քայց երբ համառեալ մտածուած տագնապումն է լինում, նրանից արիւն են բաց Թողնում. մի քանի ժամից յետոյ նա բոլորովին առողջանալով վեր է կենում և Թէյ է ուզում խմել։ Բժիշկները զարմանում են այդ բանի վրայ և չամոզուած են, որ արիւն առնելն է օգնում խոլերայով հիւանդին։ Մեր քաղաքում մօտ տասը պետնորական բժիշկ կայ, որոնցից մի քանիսը խոստացել են Նրն բժիշկել խոլերայով հիւանդացած չքաւոր մարդկանց. բայց գուցէ, Տէրը մի արասցէ, հիւանդութիւնը սաստկացաւ, և բոլոր օրքերը տեղափոխուեցին մի ուրիշ քաղաք, չէ՞ որ այդ բժիշկներն էլ պէտք է գործի հետ գնան. այն ժամանակ Ալէքսանդրապոլը իւր գիւղերով կը մնայ միայն մի Ղերանի քաղաքային բժշկի յոյսով։

—

ՔՈՒԹԱՅԻՍԻՑ.—Յուլիսի 19-ին օգնուեցան Քուէթայիսից 3 վերստ դուրս Սաղորիայի անտառում խոլերայով հիւանդների համար չինուած ժամանակաւոր հիւանդանոցները։ Այդ հիւանդանոցներն երկու մասից են բաղկացած՝ կանաց և տղամարդկանց համար՝ մինչև 30 մահճակալով. չինուած են նոյնպէս առանձին կացարաններ հիւանդներին խնամողների համար։ Հիւանդանոցները պատրաստուած են 20 օրուայ բնդհացքում և այդ բանում առանձին եռանդ ցոյց է տուել մեր Նորաշատատ քար. վարչութեան անդամ պ. Յ. Մուրադեանցը։

Քաղաքային վարչութիւնը Թող աչքի առաջ ունենայ, որ Քուէթայիսի պէս մեծ և բնդարձակ քաղաքում չորս վարձած բժիշկները շատ քիչ են, քանի որ այժմ քաղաքը վոզ ունի, Թէև, միւս կողմից, քար. վարչութիւնը բնդհանուրիս չնորհակալութեան արժանի է իւր փութանակի կարգադրութիւնների համար։ Եւ անդամ գործում է Քուէթայիսի ոստիկանապետ իշխան Զաալ Կ. Զավախաձէ, որի քաջալերութեան ծառայութեան համար քաղաքը բնակիչ երկրորդ Նոր կառք Զրի Թէյատուն բացուեցաւ քաղաքային «բուլվար» կոչուած այգում, որին Հեռնարկողները էգան քարվարչութեան մի քանի իրաւասութիւններ։

Մի ցաւալի երեւոյթ, որ տեսնում ու լսում ենք Թէ այստեղ և Թէ Թիֆլիսում. այն է, որ Ներկայ միակ յոյսէսկուլապները քաշուում են գանագան ամարաճոցները ու հեռաւոր գովասունք

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ, ԱԿԱՆՋԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Ցուցակ 24-ին վերաբ. հր— 2 »
» » ռեհատ հր — 2 »

—

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾԱԽՍԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ծուխ 23-ի տարբ. կոպեկ—11 տոպր.
» » պարտք հր — 2 »
Ծուխ 23-ի տարբ. կոպեկ — 9 »
» » ռեհատ հր — 3 »
» » ռեհատ կ — 1 »
Ծուխ 25-ի տարբ. կոպեկ—13 »
Ծուխ 23 ի տարբ. կոպեկ—25 »
Ծուխ 23 ի տարբ. կոպեկ—25 »
» » ռեհատ հր — 3 »
» » տարբ. կոպեկ հր 2 »
» » ռեհատ հր — 3 »
» » ռեհատ կ — 3 »
Ծուխ 24-ի տարբ. կոպեկ—23 »
Ծուխ 25-ի տարբ. կոպեկ—25 »
» » տարբ. կոպեկ — 2 »
Ծուխ 23-ի տարբ. հր — 3 »
» » ռեհատ կ — 1 »

Ջուր բժշկարանից Ն 120-ում հրատարակված «Ժողովուրդ» թերթի 1892 թուին։

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэмальи, фотокерамикѣ, фотоэмаляхъ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэмальи, фотокерамикѣ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэмальи, фотокерамикѣ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэмальи, фотокерамикѣ, фотоэмаляхъ, фотоэмаляхъ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэмальи, фотокерамикѣ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

—

Ներքոյալ տպագրւում հրաւէրը ստացել ենք Ղարաբաղի Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան։

Հրաւէր

Ի սէր Աստուծոյ, ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի եւ Ամենայն Հայոց Հոգեւոր Ժողովի հրամանաւ, Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութեան կողմից, ի յիշատակ հանգուցեալ Տ. Տ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի, որ վախճանեցաւ 1892 թ. Մարտի 18, պատարագ կը մատուցանուի Ս. Ստեփանոսի վանքում, Ղարաբաղ, Ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, Դեկտեմբերի 26-ին, եւ ապա հոգեհանգստեան կարգ։ Ուստի հրաւիրում ենք բոլոր Հայ հոգեւորականներին եւ աշխարհականներին, որ ներկայ գտնուին այդ սուրբ եւ հոգեշահ արարողութեան։

Ղարաբաղ, Դեկտեմբեր 1892 թ.

Ս. Ստեփանոսի վանքի հոգեւորականութիւն։

—

1) Hugo Pohl «Фотографія, ея успѣхи и значеніе для науки». Ք. Լայպցիգ, 1892 թուին, գին 2 ր։ Ֆոտոգրաֆ-տպիչ Տաուտից եւ Ֆիշեր Լայպցիգում։ Ս. Պետերբուրգում գիրքը ստանալ կարելի է Ա. Ֆիշերի մագազինում։ Գրքում 126 նկարագրութիւն եւ 4 նկար։ Գրքի վերջում 126 նկարագրութեան համար տրուած են նաեւ գործնական խրատներ։

2) Ю. Ѳ. Гейтлеръ «Практическій (опытный) фотографъ. Полное и подробное руководство къ фотографированію, фотолитографіи, фотоглиптикѣ, фотоэմալ

3) Ф. Р. Ридингеръ «Полный практическій курсъ фотографіи, заключающій въ себѣ 52 урока, изданный 1892 г. Ф. Ридингеромъ и Ф. Шмидтомъ въ Штутгартѣ, Германіи, переведенный съ 3-го нѣмецкаго изданія. Цѣна 20 марокъ, или 5 рублей. Продается у Ф. Ридингера, Штутгартъ, Германія, и у Ф. Шмидта, Петербургъ, Невскій 14, № 4. Книга эта, по отзывамъ спеціалистовъ, заключаетъ въ себѣ самое полное руководство къ фотографіи, какое только существуетъ. Она написана Ридингеромъ, который 30 лѣтъ занимается фотографіей, и Шмидтомъ, который 10 лѣтъ былъ ассистентомъ Ридингера. Книга эта заключаетъ въ себѣ 50,000 рецептовъ, которые были провѣрены Ридингеромъ и Шмидтомъ въ теченіе 24-хъ лѣтъ ихъ совмѣстной работы. Книга эта заключаетъ въ себѣ 4 отдѣла: 1) Негативный процессъ—Фотографированіе, 2) Позитивный процессъ—Печатаніе, 3) Фотографическія работы безъ камеры, 4) Фотографическія работы съ камерой. Книга эта снабжена 5 таблицами и 4 рисунками. Книга эта можетъ быть полезна какъ для любителей, такъ и для профессіоналовъ. Она написана такимъ образомъ, что можетъ быть понятна каждому, кто только умѣетъ читать. Книга эта можетъ быть выписана изъ Петербурга, Невскій 14, № 4, у Ф. Шмидта, или изъ Штутгарта, Германія, у Ф. Ридингера.

նաժողով, այլ ուղղակի վերաբերեցնեն խումբը, կառավ նախկին մասնաժողովի պարտականությունները (այս՝ գլխաւորապէս խմբի մի քանի անդամների ցանկը վերանայելու եղաւ...)։

Ահա այս հանգամանքներում խումբը կրկին ընկնում է նախկին հոգսերի մէջ—նրան հարկաւոր է գտնել կանոնի նոր այժեր, որովհետև նրանք, որոնք առաջ մասնակցում էին խմբի ներկայացումներին, այժմ էլ չեն ուզում մասնակցել։ Ոմն պնդում է խումբը և ընդդէմ՝ մերժումն է ստանում։

—Ինչ անել, ինչպէս արդեօք գտնել այդ գրավիչները։ Որքան կուզես աշխատիր, որքան կուզես մտածիր, այդ գրավիչները գալ՝ անհնար է։

—Ուրեմն այս դէպքում մեզ մնում է արձակել խումբը, հարցնում է անդամներից մէկը միւսին։

—Այո, կարծեմ ուրիշ ճար չկայ, պատասխանում է միւսը։ Այդպէս էլ լինում է։ Երբեմն դէպ ու դէպն ընկնելուց չեայ, երբ տեսնում են որ անկարելի է կանոնի այժ գտնելը, և տեսնելով որ առանց այդ անհրաժեշտ այժի ներկայացում չի կարող լինել, խումբն արձակում են։

Մի բան, որ իսկապէս զարմացնում է մեզ, այդ այնէ, որ Ալէքսանդրապոլի սէս քաղաքում լինելիքենա և զարգացած համարուող օրիորդների և սիկինանց մէջ էլ դեռ տիրում է նախապաշարմունքը—և մինչ այդ օրքան զարմանալի, նոյնքան ևս դատապարտելի չէ։ Դատապարտելի ենք ասում, որովհետև մինչ վաղուց արդէն չին անցել այն ժամանակները, երբ հայ օրիորդը կամ սիկինը ուղիղ աչքով չէր կարողանում նայել բեմին։ Մեզ միտոգամայն զարմացնում է նաև այն հանգամանքը, որ մեր վարժուհիներն էլ նոյն սառնասրտութեամբն են վերաբերւում դէպի բեմական գործը, ինչպէս որ կողմնակի անձերը. մեզ այնպէս է թուում, թէ սրանք ևս նոյն նախապաշարման մէջ են գտնւում և վախենում են հասարակութեան բամբասանքից։ Եթէ այդ ճիշտ է, մեզ մնում է միայն խիստ ցաւել...

Այսօր Ալէքսանդրապոլում թատրասէրների խումբ չկայ։ Տարիների ընթացքում գործող խումբը ջլատուած է այժերից և այլ ևս գոյութիւն չունի։ Նրա անդամները ցրուած են, և չանդգնում է հաւաքուում այսօր ներկայացումն կազմակերպելու մասին միտք յայտնելն անգամ, որովհետև մասնակցող կանացի այժեր չկան...

Դեռ Զաւակից մինչև այսօր ոչ մի ներկայացումն չի եղել (այն ինչ՝ ուրիշ տարիներում, այսքան ժամանակամիջոցում սակնաքիչը 2, 3 ներկայացումներ կը լինէր), և սրանից յետոյ էլ՝ ըստ երևոյթին, ներկայացումն տեսնելու յոյս չունինք տեղական այժերով։

Այսպէս, թէ այնպէս՝ թատրոնական գործը մեզանում շատ անմխիթար վիճակի մէջ է։ Ինչով կը վերջանայ այս թմրութիւնը, դժուար է գուշակել. մեզ մնում է առ այժմ լսուսալ և սպասել, գուցէ մի օր կը գտնուին թէ մեր պ.պ. թատերասէրները և թէ մեր յարգելի վարժուհիները—որոնցից միայն կախուած է մեզանում հայկական ներկայացումների աջողութիւնը—և ձեռք ձեռքի տուած առաջ կը տանեն թատրոնական անհրաժեշտ կրթական գործը։

Պ. Ա.

Ալէքսանդրապոլ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 յուլիսի։—Պէտք է անկեղծօրէն խոստովանուել, որ չնորհիւ մեր քաղաքային վարչութեան և առողջապահ յանձնաժողովի աչալրջութեան, Երևանը բաւական մաքուր է և ազատ մանուածոյ հիւանդութիւններից. առողջապահ խումբը, առանց որևէ արատներ և արգելքի, մանում է բոլոր անկերն և հսկում է բակերի մաքրութեան վրայ ու պարտաւորեցնում է իւրաքանչիւր բնակարանատիրոջ, որ բակերն ու իրենց դիմացի փողոցը ջրեն ու ամենայն օր մաքուր աւլեն։ (Զգաստարոզները ենթարկւում են պատասխանատուութեան և պատժի)։—Ամենայն առթի այս ժամանակ Երևան քաղաքը լիքն էր լինում գանազան հիւանդութիւններով. ինչպիսիք են՝ աչքացաւ, բգուածուց և այլն և այլն։ Պէտք է ասել, որ սովորական հիւանդութիւնները քան մեզի մասին առաջ էին գալիս այսպիսի պատուհերի չտիպատանց ուշադրութ. քաղաքային վարչութիւնը պատուհերի վնասակար հետևանքը նախատեսելով, գանազան հրահանգներ տուեց առողջապահ յանձնաժողովին, որ արգելէ վաճառելու այն բոլորին ուրեմն թաց մրգերը, որոնք կարող են խոլերայի տարածման համար արգասաւոր հող պատրաստել։ Բայց պատուհերը և բոլոր ուրեմն լոկ միայն բերանացի արգելքով չէ նշանակում թէ ետք արգելուած է. ես քանիցս անգամ ականատես եմ եղած այն գործողութեան, թէ ինչպէս մրգավաճառը ներսից դուրս է բերում որևէ բանի մէջ փաթաթած այն մրգեղէնը, որը առողջապահ խմբի կողմից արգելուած է, և յանձնելով գնողին, պատուիրում է, որ ծածկի ու չուտով հեռանայ։ Այս և այսպիսի բազմաթիւ շատ օրինակներ էլ են պատահում, որոնք ակնյայտնի ցոյց են տալիս թէ քաղաքում ետք այն չէ կատարուում, ինչպէս որ հրամայուած է ուսեղեղենների և մրգեղէնների վերաբերմամբ. մրգավաճառները գաղտնի կերպով վաճառում են ամեն բան։ Ինչ է անում այս մասին քաղաքային վարչութիւնը. մինչև այդպէս շուտ պատեցաւ. Թերի կարգադրութիւնները անելով և այդպէս շուտ պաղելով ոչինչ չի կարելի առաջ տանել։ Ասիպատած ենք կրկնելով յիշեցնել մեր քաղաքային վարչութեանը և անդամներին Բագուի քաղաքային վարիչների անշահագութիւնը և այդ անշահագութիւնից առաջացած բնդհանուր պատուհասը։ Մեր կարծիքով, քաղաքային վարչութիւնը առելի լաւ կանէր, եթէ միանար գատական վարչութեան հետ և լուրջ խորհրդածութիւնից յետոյ ժողովրդի բոլոր խաւերին մատչելի լեզուով գրաւոր հրահանգներ խրատներ յօրինէր, և իւր պատասխանատուների ձեռքով ամեն մի գիւղում ամեն մարդու հասցրուէր խոլերայի ինչ լինելը, և նրանից պաշտպանուելու ամենադիւրաժեշտ կանոնները։

Մի հանգամանք ևս կայ, որի վրայ աւելորդ չեմ համարում գրաւել քաղաքային վարչութեան ուշադրութիւնը՝ խոլերայի բնդդիմադրութիւնը այդ կողմից ևս ապահովելու համար։

Ամենայն տարուայ նման երկրագործ գատակարգը մշակելով և ցանելով իւր ագարակները, այժմս ահագին քանակութեամբ մրգեղէններ է պատրաստել վաճառելու իւր ձեռքում հայը հարելու համար. քաղաքային վարչութիւնը այդ մրգեղէնների գործածութիւնը և քաղաք մտնելը արգելելով պատճառ է լինում բազմաթիւ բնակիչների ապագայ դժբաղդ դիպուածների. հարցնում ենք քաղաքային և գատական վարչութիւններին. ինչ անել այն բազմաթանակ մրգերն ու բանջարները, որոնք երկրագործ չարչարանքի վաստակ են, որոնք ամբողջ բնակիչների օրական հացն ու տարեկան պաշարի մեծ և մեծ գումար են կազմում։ Արդեօք պատկերացրէք ձեր աչքի առաջ նրանց քաղաքի և գատական գիւղերի այն բնակիչներին, որոնք այսօր բնատնիքի հոգսերով ծանրաբեռնուած, մէջքը բանի, գործի տակ խոնարհեցրած, պարտքերի ու տոկոսների տակ ճնշուած, չատ օր քաղցած անցկացնելով, անդուլ գործել են ու աշխատել, յուսալով, որ մրգեր և ուրիշ բանջարեղէններ ծախելով ժամանակին կարող են գէթ մասամբ այդ իրենց հոգին ճնշող չծից ազատել և երկրորդ՝ չոր հաց ուտեցնելով իրենց չքաւոր բնատնիքին պահել նկող ձմրանը։ Այժմ ինչ անեն, ինչ վաճառեն այդ թշուառ արարածները, որոնց աշխատանքը—պատուհերը, բանջարը այսօր արգելուում է գործ դնել։ Ինչ զարհուրելի նեղութեան ճգնաժամ է սպառնում նրան ապագան։ Գիւղացին իւր գլխին գալիք այդ ապագան ի հարկէ նախատեսում է, և որպէսզի զրանից ազատ լինի, նա արգելուած պատուհերն ու բանջարը գաղտնի կերպով հարևան գիւղերն է տանում և գաղտնի կերպով էլ վաճառում։ Ուրեմն իսօք չկայ, որ քաղաքային վարչութեան բանի նախապգուշութիւնները ու հրամանները չեն կատարուում, քանի որ խախտում են և մի չարիքի առաջն առնելով, յաւակնութիւն ունենալով ուրիշ չարիքի—բազմաթիւ չարքաշ գիւղացիների ազգատութեան գուռ են բաց անում։ Կարուկ և նպատակաւոր հետևանքի հասնելու համար պէտք է ում մօտ որ պատուհեր և բանջարեղէններ կան, ուղղակի առնել ոչնչացնել և գրա փոխարէնը ոչնչացրած պատուհերի և բանջարեղէնների տիրոջը վարձատրելով ապահովացնել նրանց նիւթական ապագայ ճգնաժամի առաջն առնելու համար։ Առանց էն էլ տարուայ բերքը երաշտութեան և այլ բնական պատճառներով խիստ սակաւ է և մեծ գումար չի նստիլ գիւղացուն կամ երկրագործին. ուրեմն և քաղաքային գատական վարչութիւններին էլ մեծ գումար չի նստելու։

Այս միջոցը այն ապագայ վերկարաց ազդեցութիւնը ևս կարող է ունենալ, որ ժողովուրդը իւր աշխատանքից զրկուած չլինելով անճնաւոր չի լինիլ մարդասպանութեան, գողութեան և կողոպուտների, որոնք կարող են առաջանալ չքաւորութիւնից, որի ապագայ գոյութիւնը անխուսափելի է իրերի այժմեայ գրութեան նկատմամբ։ Երկիւղը ժողովրդին արդէն զգացրել է պատուհերի վնասակարութիւնը. այնպէս որ այս միջոցը ձեռք առնելուց յետոյ գուցէ նրանք իրենք վերացնեն իրենց ձեռքով պատուհերը և չթագցնեն առողջապահական յանձնաժողովից։

Խոլերայի տարածմանը գիմադրելու գլխաւոր միջոցներից միններ մեր քաղաքի համար այսպիսի թուրքերին մաքրութիւն և գործունեութիւն սովորեցնելն է. բազմաթիւ թուրքեր են գործում իրենց հայրենիքը. երբ հարցնում ես նրանց թէ ինչ է հետաքրքրում պատճառը, պատասխանում են, թէ իրենք այսպիսի բժիշկների առողջապահական խորհուրդներին չեն կարող հնազանդութիւն, որովհետև, ասում են, նրանց ասածը մեր կրօնի հակառակ է. աւելի քաւոք են համարում ընդունել այն, ինչ որ ի վերուստ է գալիս և ինչ որ իրենց Թշուառ Ճակատագիրն է, քան թէ ձեռքի տակ ունեցած միջոցներով դիմադրել ընդհանուր չարիքին. Նրանք, օրինակ, չեն էլ ուզում հատատալ, թէ մաքրութեամբ խոլերայի առաջը կարելի է առնել։

Նոյն իսկ Ղանը հիւանդութեան ժամանակ իսկի բժշկի էլ չեն դիմում. այլ սպասում են, որ ցաւն ինքն իրեն անցնի. իսկ եթէ մեռաւ, չառողջացաւ, այդ նշանակում է, նրանց կարծիքով, թէ նրան ինչ էլ անէին, առողջանալու չէր, այլ անշուշտ պիտի մեռնէր—այդ նրա Ճակատագիրն էր։

Նոյնը պիտի ասել հըէ ոչ բնատնիքների և նրանց անասունների կեցաւոյ կեանքի վերաբերութեամբ։

Եթէ այսպէս անտարբեր և անհոգատար կամքով կը վերաբերուեն մեր գործի ղեկավարները և հրէանները գէպի խոլերայի պատճառները, չատ օր քաղցած անցկացնելով, անդուլ գործել են ու աշխատել, յուսալով, որ մրգեր և ուրիշ բանջարեղէններ ծախելով ժամանակին կարող են գէթ մասամբ այդ իրենց հոգին ճնշող չծից ազատել և երկրորդ՝ չոր հաց ուտեցնելով իրենց չքաւոր բնատնիքին պահել նկող ձմրանը։ Այժմ ինչ անեն, ինչ վաճառեն այդ թշուառ արարածները, որոնց աշխատանքը—պատուհերը, բանջարը այսօր արգելուում է գործ դնել։ Ինչ զարհուրելի նեղութեան ճգնաժամ է սպառնում նրան ապագան։ Գիւղացին իւր գլխին գալիք այդ ապագան ի հարկէ նախատեսում է, և որպէսզի զրանից ազատ լինի, նա արգելուած պատուհերն ու բանջարը գաղտնի կերպով հարևան գիւղերն է տանում և գաղտնի կերպով էլ վաճառում։ Ուրեմն իսօք չկայ, որ քաղաքային վարչութեան բանի նախապգուշութիւնները ու հրամանները չեն կատարուում, քանի որ խախտում են և մի չարիքի առաջն առնելով, յաւակնութիւն ունենալով ուրիշ չարիքի—բազմաթիւ չարքաշ գիւղացիների ազգատութեան գուռ են բաց անում։ Կարուկ և նպատակաւոր հետևանքի հասնելու համար պէտք է ում մօտ որ պատուհերը

պետութիւնների միջև Տագամ վէճերը։

—Սերբիայի նախկին թագաւոր Միլանն իւր օրդուն Ալէքսանդրը Թագաւորին արգելել է իւր մօր՝ Նատալիա Թագուհու հետ տեսնուելու, որպէսզի երիտասարդ Թագաւորը մօր անբարոյականացնող ազդեցութենից չնեղանայ։

ԽԱԹՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փորոցում անշնչացած ընկած է մի մարդ։ Ոտիկանը կանգնած է գլխին։ Ութսնտեսը հետեւում է վարդուն։

—Մեռած է։

Տես ոչ, բժիշկները չեն եկել։

—

Մի շատ երիտասարդ իւր հօրեղբօրը գրում է.

«Բարեսիրտ հօրեղբայրս, մէկ որ մի ժամուայ մէջ 5000 ր. չուգարկես, երկու ժամից յետոյ ինձ մեռած կը գտնես»։

Հօրեղբայրը պատասխանեց.

«Սիրելի եղբօրորդիս, ստիճանակս ուզում էի ուղարկել քեզ, բայց վախեցայ, որ տանես ծախես»։

—

Մի կոնցերտի ժամանակ, երբ բեմի վրայ երկու երգիչ միասին երկնային մի հերգ էին երգում, հանդիսատես հայրը դիմեց իւր մօտ նստած որդուն։

—Տեսնում ես, որդիս, ժամանակն ուշ է, և սրսկազի չուտ վերջացնեն, երկուսը միանգամից են երգում։

—

Երկու չարագործներ գետի ափի մօտ մի բարձրավանդակի վրայ կախարան էին հանում։ Մէկը կախուած մնջոցին վրկ Թոկը յետ եկաւ. նա խնդոյն ցած բնկաւ գետը և լողալով փախաւ։ Միւսն ամբողջ մարմնով դողդողմ, ասաց պահճին։

—Թէ Աստուած կը սրսես, իմ Թոկը պինդ կապիր, ես լողալ չգիտեմ։

—

Մի պարոն իւր ծառային երկարձուղու կայարանն ուղարկեց վերջին գնացքի մեկնելու ժամանակին իմանալու համար։ Երկու ժամից յետոյ ծառան վերադարձաւ։

—Ինչ ասիր, Միհնաս, ուր էիր այդքան ժամանակ։

—Սպասում էի, ապա Ուրիշների խօսքին չհաւատացի, ուզեցի իմ աչքով տեսնել, մէկ էլ որ է հեռանում գնացքը։ Ձիշտ ժամը 6-ին հեռացաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ-ԴԱՐ»-Ի
ՀԻՒՍԻՍՈՒԹԵՐՆ ԿՈՐՇԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 21 յունիս. — Լուսաւորութեան մինիստրութեան կառավարչ իշխան Վոլկոնսկու կարգադրութեամբ, բոլոր ուսումնարաններում պարապմունքները և քննութիւնները խոլերայի պատճառով յետաձգուած են մինչև սեպտեմբերի 1-ը, իսկ վերջին տրս սեմեստրի բժիշկ ուսանողների պարապմունքները յետաձգուած են մինչև նոյեմբերի 1-ը։

ՊԱՐԻԶ, 24 յունիս. — Լրագրները հաղորդում են, որ խոլերայով հիւանդացել են 7 հոգի, որոնցից 6-ը մեռել են Պարիզում և 1-ը արուարձաններում։

ՎԻԵՆՆԱ. — Ութսերայում ապրող և դեռ ևս զինուորագրութեան ենթակայող աւստրիահպատակներին այս անգամ Թոյլ է տրուած, խոլերայի պատճառով, հայրենիք չգնալ զինուորագրութեան համար։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. — Հրատարակուած են հաւելուածն արդիւնաբերութեան կանոնները։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 25 յունիս. — «Волгоусъ»-ը հաղորդում է, որ Թագաժառանգը առանձին մանուածոյով գումարներից 50,000 ր. է նուանակել Նիժնի-Նովգորոդի բնակիչներին բարեգործական և առողջապահական օգնութիւն հասցնելու համար։

Լրագիրները իրրև յատ հաղորդում են, որ յանձնաժողով է կազմուում յանգքերի պարտատէր ապահովութեան Ծրագիրը մշակելու համար։

ԲԵՐԼԻՆ.—1,780,000 մարկի յատկացումի համար նախկին գանձապահ Եգերին Ֆրանկֆուրթի (Մայնի վրայ) դատարանը պատասխանեց 10 տարի բանտարկութեան։

«National Zeitung»-ի ասելով, պրուսական և պետական վարչութիւնների պաշտօնեաները չուտով խորհրդակցութիւններ կունենան մաքսային խնդիրների մասին Աւստրիայի հետ բանակցութիւնների մէջ մանելու վերաբերմամբ։ Կը նախագահէ Ֆինանսների մինիստր Միքէլը։

Այսօր իշխան Բիսմարկին անցաւ Բերլինով։ Հասարակութիւնը երկարատուղ կայարանում նրան ոգեւորական ցոյցեր արեց։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 26 յունիս. —Բժշկական դեպարտամենտը արտասահմանում բժշկական գիտութիւններն ուսումնասիրելու երկու հսպատակներին կոչում է օգնութեան գալ Ռուսիայում խոլերայից հիւանդացողներին։

«Гражд»-ը լսել է, որ հրամայուած է քաղաքային նոր կանոնադրութիւնը մայրաքաղաքներում և նահանգական քաղաքներում մտցնել անմիջապէս, իսկ գաւառական քաղաքներում—առաջիկայ տարի։

ՊԱՐԻԶ.—Ֆերդինանդ դը Լեսէպսը կրկին կազմեց՝ Սոփիայում եղած մահուան պատիժների դէմ բողոքելու համար։ Հաւաքուած էր մօտ 2000 հոգի, բուլանժական. Միլլեռան, Ռուսսո և Ռոշ պատգամաւորները Հաւեր խօսեցին։ Նիսան ազիկալի էր։ Վէճ է բնդունուած, որով պատասխանում են Սամբոլովին և Կոբուրգեան պրինց Ֆերդինանդին։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՈՐՍԱՆ.
24 յունիսի.

Լոնդոն 98. 98.40.
Բերլին 48.20. 48.05. 48.15.
Պարիզ 39.
Պոլտ խնկերթալ 7 ր 88 կ. գն. 7 ր 90 կ. ծ.
Մաքս. կուպոն 157¼ — 158¼ կ. ծախ.
Արծաթ . . . 1,08 — 1, 10 կ. ծախ
Բօքսային գնս . . 4 ր վինչև 5¼ % ծախ
Պետական 5% ասմս.
1-ին շրջանի . . . . 103,87 կ. առ
2-րդ . . . . . 103¼ — կ. առ.
6-րդ . . . . . 102⅝ ր. — կ. գն.
100 և 1000ր. արեւելեան փոխադարձեան 5% ասմսեր.
1-ին շրջանի. . . . . .
2-րդ . . . . . 102⅝ ր. — կ. առ.
3-րդ . . . . . 104 37 ր. կ. գն.
Ադատին 5% նեղբին փոխադարձեան ասմսեր
1-ին շրջանի . . . 235¼ ր. — կ. առ
2-րդ . . . . . 223¼ ր. — կ. առ
Երրորդ փոխ. Ադատ. Հոգ
բանկի . . . . . 102,¼ ր. կ. գն.
5½% բնեանը . . . . . կ. գն
Ռիբի. բաղ. վարկի բնեիր
օրլիդ . . . . . կ. առ.
Բաքուի պրամագրութիւններ խոպան կ.

Խմբագիր—հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Ութսոյ շոգենաւային ընկերութիւն։ Երեւելի Բաքուի, Օդեսայի և Կ. Պոլսի միջև։

Բաքուից պտոյս է գնում.

Հինգշաբթի օրերը, ցերեկուայ ժամը 4-ին, ուղիղ ընթացքով Նովոռոսիսկի վրայով։

Կիրակի օրերը, գիշերուայ ժամը 2-ին շրջանառու ընթացքով Փոթի վրայով բոլոր նաւահանգիստները։

Երկուշաբթի օրերը, երեկոյեան ժամը 7-ին Կ. Պոլիս։

Բաքուից պտոյս է գնում.

Հինգշաբթի օրերը, առաւօտեան, Օդեսայից, ուղիղ ընթացքով Կերչի և Նովոռոսիսկի վրայով։

Կիրակի օրերը, առաւօտեան, Կ. Պոլսից։

—

Պատային և ապրանքակիր-մարդատար շոգենաւերի երեւելի Փոթիի, Բաթումի և Օդեսայի միջև։

Փոթիից Հասնում է.

Պատային մարդատար շոգենաւը Բաթումից երկուշաբթի օրերը լուսաբացին։

Ապրանքակիր - մարդատար շոգենաւը Օդեսայից կիրակի օրերը երեկոյեան։

Ապրանքակիր - մարդատար շոգենաւը Բաթումից հինգշաբթի օրերը լուսաբացին

Փոթիից դուրս է գնում.

Պատային-մարդատար շոգենաւը Օդեսա և Ճանապարհին գանուած նաւահանգիստները կիրակի օրերը, առաւօտեան ժամը 8-ին։

Պատային-մարդատար շոգենաւը գործը վերջացնելուց յետոյ երկուշաբթի օրերը Բաթում։

Ապրանքակիր - մարդատար շոգենաւը Բաթում երեքշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամը 10-ին։

Ապրանքակիր - մարդատար շոգենաւը հինգշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամը 8-ին, Օդեսա և Ճանապարհին գանուած նաւահանգիստները։

—

Ապրանքակիր մարդատար շոգենաւը Բաթումից դուրս է գնում հինգշաբթի օրերը գիշերուայ ժամը 1-ին։

Բաթում հասնում է երեքշաբթի օրերը, ցերեկուայ ժամը 2-ին։

Ապրանքակիր մարդատար շոգենաւերի վրայ ընդունում են II և III կարգի ուղեւորներ և առանց ուտելոյ պաշարեղէնի։

Դոքսկարգութիւնը գանուում է Թիֆլիսի ազ. բանկի շինութեան մէջ №№ 117 և 118։

Ադրբէջանեան երթեւեկ

—

Թիֆլիսից Բաթ. գն. պոստ. 6 ժ. 50 ր. եր.
» » ապ. մարդ.—9 ժ. 30 ր. առ.
Բաթումից Թիֆ. հաս. պ. 9 ժ. 52 ր. եր.
» ապ.-մարդ.—12 ժ. 25 ր. ցերե.
Թիֆլիսից Բագու գն. 1 ժ. 20 ր. ցերե.
Բագուից Թիֆլիս հաս. 5 ժ. 50 ր. եր.
Թիֆլիսից Գանձ. գն. 9 ժ. 20 ր. եր.
Գանձակից Թիֆլիս հաս. 7 ժ. 30 ր. առ.

Պատային կառքերի երթեւեկութիւնը ռազմա-վիրակական տրակտի վրայ։

—

Թիֆլիսից հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքն ուղեւորւում է առ. ժամը 8-ին գիշերուայ Մլխէթի կայարանում, վերադարձում հասնում է հետեւեալ օրը, կէս օրից յետոյ ժամը 7½-ին։

Եօթ հոգու տեղ ունեցող օմնիբուսն ուղեւորւում է կէս օրից յետոյ ժամը 3-ին առանց գիշերելու հասնում է հետեւեալ օրը, կէս օրից յետոյ ժամը 7-ին։

Վերադարձից հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքն ուղեւորւում է առ. ժամը 8-ին, գիշերում է Մլխէթի կայարանում, Թիֆլիս է հասնում հետեւեալ օրը կէս օրից յետոյ ժամը 7½-ին։

Վերադարձից հոգու տեղ ունեցող օմնիբուսն ուղեւորւում է կէս օրից յետոյ ժամը 3-ին առանց գիշերելու հասնում է հետեւեալ օրը, կէս օրից յետոյ ժամը 7-ին։

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿՈՇԿՈՃԻ
ԴԵՂ
Ե. ՅԻՓԼԵՐ.

½ կտոր 30 կ.
1 կտոր 50 կ.

կարելի է առնել բոլոր ամենալաւ դեղատներում, դեղատնային և պարֆիւմերական խանութներում

(100 տ.) 20—15.

Ա Զ Դ

ԲԱԼԵՇԻՆՇԱՏԱԿ ՅՈՎՍԵՓ ԽԱՄԻՐԵԱՆՑԻ կասկին ստամպրութեան Համաձայն Սահակ-Մեսրոպեան գրական մրցանակաբաշխութիւնն տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ տարի յունուար ամսի Սրբոց Թարգմանչաց Սահակայ և Մեսրոպայ։

Հեռանալէս այն ամեն հեղինակք ու բանասէրք, որ ազգային դպրութեան և պատմութեան վերաբերեալ մ՛ և է երկասիրութեամբ կը փափաքին մասնակցիլ սոյն մրցանակաբաշխութեան, կը հրաւիրուին մինչև յառաջիկայ տարւոյ յունուարի սկիզբն յուզարկել առ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրն ի Կ. Պոլիս իրենց աշխատութիւնները։

Տպագրեալ երկասիրութիւնք երեք օրինակ պէտք է յուզարկուին, իսկ ձեռագիրք մի օրինակ, որք ետ չեն տրուիր։

29 յունիս 1892.
(Խմբ.) 5—5

ԽՆԴՐՈՒՄ ԵՄ

այն պարոններին, որոնք մասնագէտ են կամ մտից հմուտ ԷՐԶՐՈՒՄԻՑ գաղթած ժողովրդի կեանքին, ուղարկեն ինձ ընդհանուր և ամփոփ յօդուածներ 1) Թիւրքիան Ներկայ արհեստների մասին. 2) Թիւրքիան Հանքերչէ մասին և 3) Թիւրքիան Ներկայ ընդհանուր և յարմարաեսութեան մասին, որպիսի յօդուածները հրատարակուելու են «Արարատ» կիսամեայ հանդէսում իմ «ԳԻՒՂԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ» աշխատութեանս մէջ, քան տեղւոյն, որը լինելու է հարիւրեակ հատորներով և պատմութեան, նրանց գործածութեան գրութեամբ հանդերձ, ամբ առանձին գրքով։ Յօդուած ուղարկողը կրճատակայ մի-մի օրինակ գրքերուէքը։ (Շնորհակալութիւն պ. Ս. Բահլաւեանցին, որ յանձն առաւ գրել գործս Ներկայ հոդագործութեան և հողային գրութեան մասին)։

Ուղարկել առ այժմս այս հասցէով. М. Сурамъ. З. Ж. Д. Ованесу Махасянцъ.

(0-0-0) 5—3.

ԱՓԻՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

Երկու սեռի անձանց համար

ՏԱՄԱՆՈՒՄԻԿԵՐՈՒՐԻ ՏՈՒՐԻ

Ազատական Կուրսերի նպատակն է՝ մասնագիտական ազատական կրթութիւն տալ երկու սեռի անձանց և պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ։ Ազարտղներն ստանում են ատեստատներ։

Ազանգելի առարկաները սրանք են՝ 1) Ազատական Տնտեսութիւն, 2) Ազատական Թուաբանութիւն, 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բանկային), 4) Թուաբանութիւնհամբրէյի վրայ, 5 Ազատական Թղթակցութիւն, 6) Ազատական և մուրհակի կանոնադրութիւն, և 7) գեղագրութիւն։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 15-իյ։ Ընդունելութիւնները սեպտեմբերի 1-իյ, ամենայն օր, երեկոյեան 4-իյ մինչև 8 ժամը, կուրսեր հիմնարկի բնակարանում Սօլօլակում Ալէքսանդր Փրիգոնովի տանը №9, Սերգիէվսկայա և Նագորնայա փողոցների անկիւնում։ Ծրագիրն ու կանոնները կարելի է ստանալ ԶՐԻՄՊԼՕ եղբ. Ծովհաննէսների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնարկի բնակարանում։ Օտարաքաղաքացիները դիմում են կուրսերի հիմնարկին. —въ Тифлисѣ. С. И. Мануэльянцу.

(319) 25—6

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

..ՆՈՐ-ԴԱՐ"-Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խնդրում է իւր ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻՆ և ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐԻՆ

Նայնպէս և այն անձերին, որոնք «Նոր-Դար»-ի հրատարակութեան օրից շաբաթակ, կամ երբ և իցէ, փոքանչել են թերթին յօդուածներ թղթակցութիւններ կամ թարգմանութիւններ ուղարկելով, բարեհաճեն խմբագրութեան ուղարկել իրենց ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԸ (վիզիտ), պատկերների եւեւ նշանակելով՝

ա. իրենց անուն-ազգանունը, բնակութեան տեղը, տարիքը, պարապմունքը.

բ. թէ որ ժամանակից են սկսել աշխատակցել և մինչև երբ։

ՓԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ի ՀԱՐՈՒՍՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄՕՏ

Ծծմբային-ապի ապրիւրներ (13 հատ 25—36° Ց.)

ղեղաբանէք ամբողջ ամառուայ ընթացքում։

Անցեալ տարի 19,308 յաճախորդ կար։ Բազաքը գանուում է գեղեցիկ տեղում։ Լոգարաններն ամեն յարմարութիւններով և շքեղ։ Յաճախորդներն գանում են հանգիստաբեր ամարանոցի բոլոր գեղարուեստներն ու յարմարութիւնները. նոր կուրհատուում կոնցերտ ամեն և շքեղ պահիճ է շինուած, նամանաւանդ ընթերցարան, Հաշարան, պետական հետախոս, ջուրը խմելու համար նոր շինութիւն, ամարային թատրոն և փառատօն տղեր։ Բացի ջուրը խմելու համար գոյութիւն ունի Վիեննայի ջրանցքներից։ Պահանջողներին տեղեկութիւններ ուղարկուում են ձրի։

ՉՐԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

(525, չ. ա). 12—11.

Дозволено цензурою. Тифлисъ 27-го Іюля 1892 г.

Տպարան «Կաւկաս» լրագրի

Типографія «Кавказъ» Гол. пр., домъ Читахова.